

Особливості усиновлення дитини під час воєнного стану

Коротко про головне

Звичний уклад для мільйонів українців змінила війна. Найбільше від неї потерпають діти.

Страх, тривогу, постійну загрозу життю і здоров'ю вони, безумовно, легше переживають з люблячими батьками, проте не всі мають тата і маму.

❗ У зв'язку з війною Уряд України переглянув правила усиновлення дітей та визначив особливості провадження діяльності з усиновлення під час воєнного стану.

Усиновлення – це прийняття дитини в свою сім'ю на правах сина чи дочки.

Усиновлення провадиться у найвищих інтересах дитини для забезпечення стабільних та гармонійних умов її життя.

(стаття 207 Сімейного кодексу України)

? ХТО МОЖЕ УСИНОВИТИ ДИТИНУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

Усиновити дитину можуть громадяни України, які перебувають на обліку кандидатів в усиновлювачі і проживають на підконтрольній Україні території.

? ЧИ МОЖУТЬ БУТИ УСИНОВЛЮВАЧАМИ ОСОБИ, ЯКІ У ЗВ'ЯЗКУ З ВІЙНОЮ ЗАЛИШИЛИ СВОЄ МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ І ПЕРЕЇХАЛИ В БЕЗПЕЧНІ РЕГІОНИ УКРАЇНИ?

✓ Так. Внутрішньо переміщені особи можуть усиновити дитину.

? ХТО НЕ МОЖЕ УСИНОВИТИ ДИТИНУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

- ✗** громадяни України, які проживають на тимчасово окупованих територіях;
- ✗** громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за межами України;
- ✗** іноземці незалежно від того, де вони проживають, – в Україні чи іноземній державі.

? КОЛИ БУДЕ ВІДНОВЛЕНО УСИНОВЛЕННЯ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ?

Після деокупації таких територій та відновлення роботи органів влади України, зокрема, служб у справах дітей.

? КОЛИ БУДЕ ВІДНОВЛЕНО УСИНОВЛЕННЯ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ ТИМЧАСОВО АБО ПОСТІЙНО ПРОЖИВАЮТЬ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ, ТА ІНОЗЕМЦІВ?

Через три місяці після припинення або скасування воєнного стану.

❓ ЧИ ІСНУЮТЬ ВИНЯТКИ, ЗА ЯКИХ ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ, КОТРІ ТИМЧАСОВО АБО ПОСТІЙНО ПРОЖИВАЮТЬ ЗА КОРДОНОМ, ЧИ ІНОЗЕМЦІ МОЖУТЬ УСИНОВИТИ ДИТИНУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

Так, існують. Названі особи можуть:

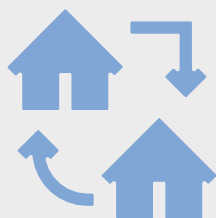
- ✓ усиновити дитину, якщо вони її родичі, або якщо вирішується питання про усиновлення дитини, яка є рідним братом/сестрою раніше усиновленої ними дитини;
- ✓ завершити усиновлення, якщо до моменту введення в Україні воєнного стану за направленням Нацсоцслужби вони познайомилися з дитиною та встановили з нею контакт.

❓ ЧИ МОЖЕ ІНОЗЕМЕЦЬ/КА, ЯКИЙ (ЯКА) ПЕРЕБУВАЄ У ШЛЮБІ З ГРОМАДЯНИНОМ/КОЮ УКРАЇНИ, УСИНОВИТИ ДИТИНУ СВОГО ПОДРУЖЖЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

- ✓ **Так.** Іноземець/ка, який (яка) перебуває у шлюбі з громадянином/кою України, може усиновити дитину свого подружжя незалежно від того, де проживає сім'я, – в Україні чи за кордоном.

❓ ЧИ ЗМІНИВСЯ ПОРЯДОК УСИНОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ НЕ ПЕРЕМІЩУВАЛИСЬ (ЕВАКУЙОВУВАЛИСЬ)?

Не змінився, якщо такі особи проживають на території, підконтрольній Україні.

? ШО ЗМІНИЛОСЯ В ПРОЦЕДУРІ УСИНОВЛЕННЯ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ТИМЧАСОВО ПЕРЕМІСТИЛИСЯ (ЕВАКУЮВАЛИСЯ) ДО ІНШОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ?

Такі особи можуть стати на облік кандидатів в усиновлювачі за місцем тимчасового проживання.

Якщо такі особи вже перебувають на обліку кандидатів в усиновлювачі, вони можуть звернутися до служби у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем тимчасового переміщення (евакуації) для ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, надавши пакет документів та висновок про можливість бути усиновлювачами.

? ХТО ЗДІЙСНЮЄ ОБЛІК КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

Служби у справах дітей районних/районних у м. Києві державних (військових) адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

? ЯК ПОДАТИ ДОКУМЕНТИ ДО СЛУЖБИ У СПРАВАХ ДІТЕЙ?

Заяву та документи можна подати в паперовій формі до служби у справах дітей за місцем постійного/тимчасового проживання або в електронній формі через портал «Дія».

? ЯКИЙ СТРОК ДІЇ ДОКУМЕНТІВ?

На період воєнного стану строк дії документів та висновку про можливість бути усиновлювачами становить 18 місяців замість 12, як було раніше.

? *ЧИ ОBOB'ЯЗKОВО KАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ ПPOXOДИТИ КУРС ПІДГОТОВКИ З ВИXOBAHHЯ ДІTEЙ?*

Так. Але за рішенням місцевих органів влади навчання може тимчасово не проводитися. Утім це не є перешкодою для того, щоб розпочати процес усиновлення. Такі кандидати зможуть пройти відповідний курс підготовки після відновлення навчання, про що їх повідомить служба у справах дітей.

Інформація для осіб, які вже перебувають на обліку кандидатів в усиновлювачі

? *ДО ЯКОЇ СЛУЖБИ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ПОДАЮТЬСЯ ПОНОВЛЕНІ ДОКУМЕНТИ, ЯКЩО СТРОК ДІЇ ТИХ, ЩО ПОДАВАЛИСЯ РАНІШЕ, ЗАКІНЧИВСЯ?*

До служби у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі або до служби у справах дітей за місцем їх тимчасового переміщення (евакуації) – на вибір кандидатів в усиновлювачі.

? *ЩО РОБИТИ КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ЯКЩО СТРОК ДІЇ ДОКУМЕНТІВ ЗАКІНЧИВСЯ, А ПОНОВИТИ ЇХ НЕМАЄ ЗМОГИ?*

В такому випадку кандидати в усиновлювачі залишаються на обліку і мають право поновити документи не пізніше ніж протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану.

? *ЧИ МОЖНА ПРОДОВЖИТИ СТРОК ДІЇ ВИСНОВКУ ПРО МОЖЛИВІСТЬ БУТИ УСИНОВЛЮВАЧАМИ, ЯКЩО ВІН ЗАКІНЧИВСЯ?*

✓ Так. Під час воєнного стану строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами може бути продовжений, але не більш як на 18 місяців.

? *ЯКА СЛУЖБА У СПРАВАХ ДІТЕЙ ПРИЙМАЄ РІШЕННЯ ПРО ПРОДОВЖЕННЯ ДІЇ ВИСНОВКУ ПРО МОЖЛИВІСТЬ БУТИ УСИНОВЛЮВАЧАМИ?*

Таке рішення приймає служба у справах дітей, до якої кандидати в усиновлювачі подали відповідну заяву та пакет документів за місцем обліку або за місцем їх переміщення (евакуації).

Інформація для осіб, які вже перебувають на обліку кандидатів в усиновлювачі

? ЯКА СЛУЖБА У СПРАВАХ ДІТЕЙ ПРИЙМАЄ РІШЕННЯ ПРО ПРОДОВЖЕННЯ ДІЇ ВИСНОВКУ ПРО МОЖЛИВІСТЬ БУТИ УСИНОВЛЮВАЧАМИ, ЯКЩО МІСЦЕМ ОБЛІКУ КАНДИДАТА В УСИНОВЛЮВАЧІ Є ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНА ТЕРИТОРІЯ?

У таких випадках висновок про можливість бути усиновлювачем не продовжується. Кандидати в усиновлювачі мають право звернутися до служби у справах дітей за місцем свого переміщення (евакуації) та подати пакет документів із заявою про взяття їх на облік.

? *ЧИ МОЖНА УСИНОВИТИ ДИТИНУ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ?*

✗ Ні. Усиновлення дітей, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, буде здійснюватися після деокупації територій та відновлення роботи місцевих органів влади України.

? *ЧИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ, ПЕРЕМІЩЕНОЇ (ЕВАКУЙОВАНОЇ) ЗА МЕЖІ УКРАЇНИ?*

✗ Не здійснюється усиновлення дітей, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників, прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу, сім'ях патронатних вихователів, які перебувають за межами України.

✓ Здійснюється усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, яких переміщено (евакуйовано) за кордон із закладів різних типів.

? *ЧИ МОЖНА УСИНОВИТИ ДИТИНУ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) В МЕЖАХ УКРАЇНИ?*

✓ Так.

? *ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ УСИНОВЛЕННЯ ДІТЕЙ, ЯКІ НЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ОБЛІКУ З УСИНОВЛЕННЯ?*

✗ Ні.

❓ ЧИ МОЖНА УСИНОВИТИ ОДНУ ДИТИНУ, ЯКЩО В НЕЇ Є БРАТИ ТА/АБО СЕСТРИ?

Зазвичай роз'єднання братів і сестер, які можуть бути усиновлені, не допускається. Для збереження родинних стосунків між дітьми усі брати і сестри влаштовуються в одну сім'ю.

❓ ЧИ МОЖНА УСИНОВИТИ БРАТІВ І СЕСТЕР, ЯКЩО ХТОСЬ ІЗ НИХ ПЕРЕБУВАЄ В УКРАЇНІ, А ХТОСЬ - ЗА КОРДОНОМ?

✔ Так.

? *ЧИ МОЖУТЬ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ ПОВНОГО ПАКЕТУ ДОКУМЕНТІВ, ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ДИТИНУ ТА НАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З НЕЮ?*

× **Ні.** Якщо кандидати в усиновлювачі втратили документи, то процедура усиновлення дитини може бути відновлена після їх поновлення.

? *ЧИ МОЖЕ ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ДИТИНУ ОДИН ІЗ КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ЯКЩО ІНШИЙ НЕ МОЖЕ ЦЕ ЗРОБИТИ ВНАСЛІДОК ПРИЧИН, ЗУМОВЛЕНИХ ВОЄННИМ СТАНОМ?*

× **Ні.** Кожен кандидат в усиновлювачі особисто ознайомлюється з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені.

? *ЧИ МОЖУТЬ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ДИТИНУ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН?*

Така можливість передбачена лише для кандидатів в усиновлювачі, які бажають усиновити дитину, переміщену (евакуйовану) до іншого регіону України або за кордон.

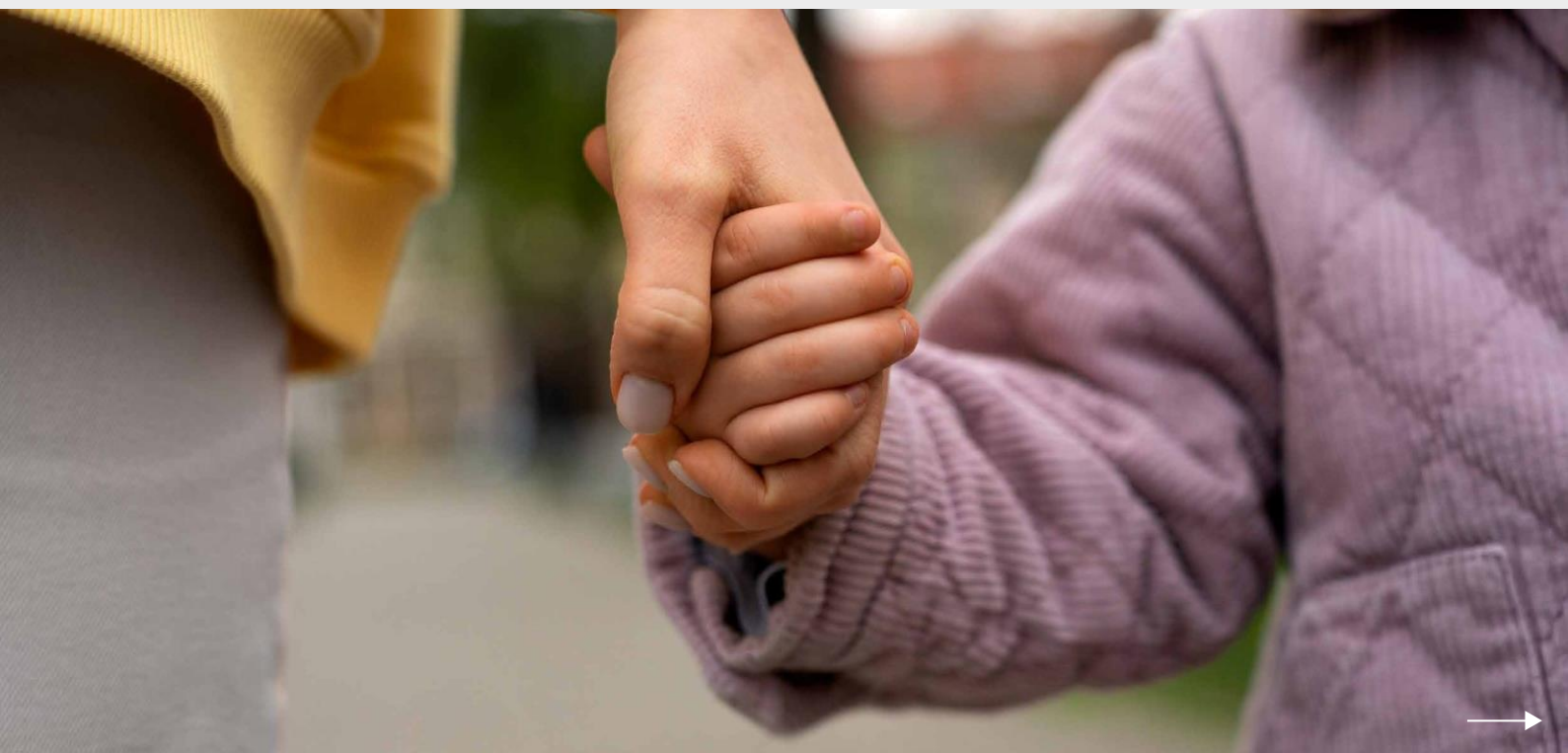
? *ЯКИМ ЧИНОМ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ ОТРИМУЮТЬ НАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ, ЯКЩО ВОНИ ОТРИМАЛИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ДИТИНУ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН?*

В такому разі направлення для знайомства з дитиною надсилається кандидатам в усиновлювачі в електронній формі на вказану ними електронну адресу.

? *ЧИ ПОТРІБНА ЗГОДА ДИТИНИ НА ЇЇ УСИНОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?*

✓ Так. Якщо за віком та рівнем розвитку дитина усвідомлює факт усиновлення.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) до іншого регіону України

? ХТО ВИДАЄ НАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) ДО ІНШОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ?

Служба у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації за місцем обліку дитини або за місцем її переміщення (евакуації).

? ХТО ОРГАНІЗОВУЄ ЗНАЙОМСТВО КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ДИТИНОЮ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) ДО ІНШОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ?

Служба у справах дітей районної/районної у м. Києві державної (військової) адміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення) ради за місцем переміщення (евакуації) дитини за направленням, виданим обласною, Київською міською службою у справах дітей.

? ЯК ОРГАНІЗОВУЄТЬСЯ ЗНАЙОМСТВО З ДІТЬМИ, ЯКЩО БРАТИ І СЕСТРИ ПЕРЕМІЩЕНІ (ЕВАКУЙОВАНИ) В РІЗНІ МІСЦЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ?

У такому випадку служба у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації видає окреме направлення для знайомства з кожною дитиною до служби у справах дітей районної/районної у м. Києві державної (військової) адміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення) ради за місцем перебування дитини.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) до іншого регіону України

? ЯКЩО ЧЕРЕЗ ПЕРЕМІЩЕННЯ (ЕВАКУАЦІЮ) ДО ІНШОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ ДИТИНА НЕ ПРОЙШЛА МЕДИЧНОГО ОГЛЯДУ, ЧИ МОЖУТЬ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ САМОСТІЙНО ОРГАНІЗУВАТИ ЇЇ МЕДИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ?

✓ Так. Кандидати в усиновлювачі можуть організувати медичне обстеження дитини в будь-якому державному або комунальному закладі охорони здоров'я України.

? ДО ЯКОГО СУДУ ПОДАЄТЬСЯ ЗАЯВА ПРО УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) В МЕЖАХ УКРАЇНИ?

До суду за місцем тимчасового переміщення (евакуації) дитини.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ЯКІ ОСНОВНІ ЕТАПИ ПРОЦЕДУРИ УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) ЗА КОРДОН?

- ✓ Ознайомлення з інформацією про дитину;
- ✓ Отримання направлення для знайомства з дитиною;
- ✓ Попереднє знайомство з дитиною (онлайн);
- ✓ Знайомство з дитиною за кордоном (офлайн);
- ✓ Повернення дитини в Україну до закладу та продовження процедури усиновлення за місцем перебування дитини (дитина в закладі);

або

Тимчасове призначення кандидата в усиновлювачі опікуном/підклувальником та продовження процедури усиновлення за місцем його проживання (дитина в сім'ї).

? ХТО ОЗНАЙОМЛЮЄ КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ДІТЕЙ, ПЕРЕМІЩЕНИХ (ЕВАКУЙОВАНИХ) ЗА КОРДОН ТА ВИДАЄ НАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ?

Служба у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації регіону, де дитина перебуває на обліку з усиновлення, та Нацсоцслужба.

? В ЯКОМУ ПОРЯДКУ КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ НАДАЄТЬСЯ ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕМІЩЕНІ (ЕВАКУЙОВАНИ) ЗА КОРДОН?

Для ознайомлення з інформацією про дітей, які переміщені (евакуйовані) за кордон, служби у справах дітей обласних/Київської міської державних (військових) адміністрацій надсилають запрошення кандидатам в усиновлювачі в порядку черговості їх перебування на обліку.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ЯКЩО КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ЯКИМ НАДІСЛАНО ЗАПРОШЕННЯ ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ДІТЕЙ, НЕ БАЖАЮТЬ УСИНОВЛЮВАТИ ДИТИНУ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ ЗА КОРДОНОМ, ЧИ ВПЛИВАЄ ЦЕ НА ОБЛІК КАНДИДАТІВ?

× Ні. Такі кандидати з обліку не знімаються. Вони можуть усиновити дитину, яка перебуває на території України.

? ЧИ НАДСИЛАЄ НАЦСОЦСЛУЖБА КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ ЗАПРОШЕННЯ ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ ЗА КОРДОНОМ?

× Ні. Якщо кандидати в усиновлювачі бажають ознайомитися з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку, та отримати направлення для знайомства з дитиною, яка перебуває за кордоном, вони мають особисто звернутися до Нацсоцслужби.

? ХТО ОРГАНІЗУЄ ЗНАЙОМСТВО КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ДИТИНОЮ, ЯКА ПЕРЕМІЩЕНА (ЕВАКУЙОВАНА) ЗА КОРДОНОМ?

Служба у справах дітей районної/районної у м. Києві державної (військової) адміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (в разі утворення) ради за місцем розташування закладу, до якого дитина зарахована на постійне проживання (перебування). Якщо з певної причини така служба не здійснює своїх повноважень, то знайомство з дитиною організовує служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) кандидатів в усиновлювачі за направленням, виданим службою у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації чи Нацсоцслужбою.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ЯКИЙ СТРОК ДІЇ НАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ, ПЕРЕМІЩЕНОЮ (ЕВАКУЙОВАНОЮ) ЗА КОРДОНОМ?

Строк дії направлення для знайомства з дитиною, яка перебуває за межами України у зв'язку з її тимчасовим переміщенням (евакуацією), становить 15 робочих днів з дати його видачі та може бути продовжений органом, який його видав, але не більш як на 15 робочих днів.

? ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ ЗНАЙОМСТВО КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ДИТИНОЮ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ ЗА КОРДОНОМ?

Знайомство з дитиною, яка перебуває за кордоном, здійснюється в два етапи:

- ✓ попереднє знайомство з дитиною в режимі онлайн;
- ✓ особисте знайомство з дитиною за кордоном.

? ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ ПОПЕРЕДНЄ ЗНАЙОМСТВО КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ДИТИНОЮ?

- ✓ Попереднє знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною проводиться в режимі відеоконференції та фіксується за допомогою засобів відеозапису.
- ✓ Під час відеоконференції, перед знайомством кандидатів в усиновлювачі з дитиною, керівник закладу або уповноважена ним особа ознайомлюють їх з документами дитини, надають інформацію про стан її здоров'я, особливості розвитку, характер, а також рекомендації до спілкування з дитиною відповідно до її віку та рівня розвитку.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ЯКЩО ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОГО ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ ВИЯВИЛИ БАЖАННЯ ЇЇ УСИНОВИТИ, ЧИ ПОТРІБНО ЇМ ЇХАТИ ЗА КОРДОН ДЛЯ ОСОБИСТОГО ЗНАЙОМСТВА З ДИТИНОЮ?

✓ Так. Особисте знайомство з дитиною за місцем її перебування за кордоном є обов'язковим.

? ЯКЩО ОДИН ІЗ ПОДРУЖЖЯ ОБМЕЖЕНИЙ У ПРАВІ ВИЇЗДУ З УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ, ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ ЙОГО ЗНАЙОМСТВО З ДИТИНОЮ?

В такому разі за кордоном з дитиною знайомиться один із подружжя. Другий знайомиться в режимі відеоконференції, а особисто – після повернення дитини в Україну.

? ЧИ МОЖЕ ПЕРЕМІЩЕНУ (ЕВАКУЙОВАНУ) ЗА КОРДОН ДИТИНУ УСИНОВИТИ ОДИН КАНДИДАТ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ОБМЕЖЕНИЙ У ПРАВІ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ?

✗ Не може, оскільки перебування особи на обліку кандидатів в усиновлювачі не дає їй права на виїзд за кордон.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? *ЧИ МОЖУТЬ КАНДИДАТИ В УСИНОВЛЮВАЧІ ПРОВЕСТИ ДОДАТКОВЕ МЕДИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ДИТИНИ В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ?*

✗ Ні. Керівник закладу або уповноважений ним працівник ознайомлює кандидатів в усиновлювачі, зокрема в режимі відеоконференції, з медичними документами дитини (у тому числі виданими закладами охорони здоров'я держави тимчасового перебування дитини, якщо під час перебування дитини за межами України здійснювалося її медичне обстеження).

? *ЯК ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПРОЦЕДУРА УСИНОВЛЕННЯ ПІСЛЯ ОСОБИСТОГО ЗНАЙОМСТВА КАНДИДАТІВ В УСИНОВЛЮВАЧІ З ДИТИНОЮ, ЯКА ТИМЧАСОВО ПЕРЕБУВАЄ ЗА КОРДОНОМ?*

Після особистого знайомства кандидатів/а в усиновлювачі з дитиною за кордоном процедура усиновлення може бути продовжена в один із таких способів:

- ✓ кандидат в усиновлювачі тимчасово призначається опікуном/піклувальником дитини, яка буде йому передана і проживатиме в його сім'ї до завершення процедури усиновлення;
- ✓ дитина повертається в Україну з керівником закладу чи уповноваженою ним особою і до завершення процедури усиновлення перебуватиме в закладі.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ХТО ПРИЙМАЄ РІШЕННЯ ПРО ВИБІР СПОСОБУ ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ УСИНОВЛЕННЯ: ВСТАНОВЛЕННЯ ОПІКИ/ПІКЛУВАННЯ НАД ДИТИНОЮ ЧИ ПОВЕРНЕННЯ ДИТИНИ ДО ЗАКЛАДУ В УКРАЇНІ?

В який саме спосіб продовжувати процедуру усиновлення вирішує кандидат в усиновлювачі. Якщо кандидатами в усиновлювачі є подружжя, рішення приймається за взаємною згодою чоловіка і дружини.

? ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ КАНДИДАТА В УСИНОВЛЮВАЧІ ОПІКУНОМ/ПІКЛУВАЛЬНИКОМ ДИТИНИ В ПРОЦЕСІ ЇЇ УСИНОВЛЕННЯ?

- ✓ Кандидат в усиновлювачі може бути тимчасово призначений опікуном/піклувальником дитини лише у випадку, коли дитина переміщена (евакуйована) за кордон і знайомство з нею відбулось за направленням служби у справах дітей обласної/Київської міської державної (військової) адміністрації чи Нацсоцслужби.
- ✓ Опіка/піклування встановлюється тимчасово строком на три місяці і може бути продовжена до набрання чинності рішенням суду про усиновлення.
- ✓ Якщо протягом трьох місяців після встановлення опіки/піклування кандидати в усиновлювачі не звернуться до суду із заявою про усиновлення дитини, це означатиме відмову від усиновлення. В такому разі орган опіки та піклування влаштовує дитину до іншої сім'ї чи закладу.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? *ЧИ ПОТРІБНО КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ, ЯКІ ВИЯВИЛИ БАЖАННЯ ВЗЯТИ ДИТИНУ ПІД ОПІКУ/ПІКЛУВАННЯ З ПОДАЛЬШИМ УСИНОВЛЕННЯМ, ПРОХОДИТИ КУРС ПІДГОТОВКИ З ПИТАНЬ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДЛЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ОПІКУНІВ/ПІКЛУВАЛЬНИКІВ ТА ПЕРЕБУВАТИ НА ОБЛІКУ ПОТЕНЦІЙНИХ ОПІКУНІВ/ПІКЛУВАЛЬНИКІВ?*

✗ Ні.

? *ЧИ ЗМОЖУТЬ УСИНОВИТИ ДИТИНУ ЧОЛОВІК І ДРУЖИНА, ЯКЩО ТИМЧАСОВИМ ОПІКУНОМ/ПІКЛУВАЛЬНИКОМ ДИТИНИ ПРИЗНАЧЕНО ОДНОГО З НИХ?*

✓ Так.

? *ДО ЯКОГО СУДУ ПОДАЄТЬСЯ ЗАЯВА ПРО УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ, НАД ЯКОЮ ВСТАНОВЛЕНО ОПІКУ/ПІКЛУВАННЯ?*

До суду за місцем проживання дитини в сім'ї.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? ЯК ПРИЙМАЄТЬСЯ РІШЕННЯ ПРО ПОВЕРНЕННЯ ДИТИНИ ДО ЗАКЛАДУ В УКРАЇНІ ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЇЇ УСИНОВЛЕННЯ?

- ✓ Після знайомства кандидатів в усиновлювачі з дитиною вони можуть подати спільну заяву до служби у справах дітей обласної, Київської міської державної (військової) адміністрації чи Нацсоцслужби (в разі видачі нею направлення) про повернення дитини в Україну для продовження процедури усиновлення.
- ✓ Така заява розглядається протягом п'яти робочих днів.
- ✓ Рішення про повернення дитини в Україну для продовження процедури усиновлення приймається обласною, Київською міською державною (військовою) адміністрацією у формі розпорядження її голови.

? ЧИ МОЖЕ БУТИ ВІДМОВЛЕНО КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ У ПОВЕРНЕННІ ДИТИНИ В УКРАЇНУ ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ УСИНОВЛЕННЯ?

- ✓ **Так.** Якщо продовження процедури усиновлення не відповідає інтересам дитини. Рішення про повернення дитини в Україну приймається з урахуванням думки дитини.

? ДО ЯКОГО СУДУ ПОДАЄТЬСЯ ЗАЯВА ПРО УСИНОВЛЕННЯ ДИТИНИ, ЯКЩО ЇЇ ПОВЕРНУЛИ ДО ЗАКЛАДУ ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ УСИНОВЛЕННЯ?

До суду за місцем розташування закладу, до якого повернуто або тимчасово влаштовано дитину в Україні.

Усиновлення дитини, яка переміщена (евакуйована) за кордон

? *ЧИ ВІДШКОДОВУЮТЬСЯ КАНДИДАТАМ В УСИНОВЛЮВАЧІ ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПОЇЗДКОЮ ТА ПЕРЕБУВАННЯМ ЗА КОРДОНОМ У ЗВ'ЯЗКУ З УСИНОВЛЕННЯМ ДИТИНИ?*

× **Ні.** Для відшкодування витрат кандидати в усиновлювачі можуть залучати кошти благодійних, громадських організацій, меценатів тощо.

Брошура розроблена за підтримки проекту «Супровід урядових реформ в Україні», що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International.